

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/101/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713217792
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5713217792.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Bratislava, Karadžičova č. 8, P. O. Box č. 205, proti žalovanej: 1/ B. S., nar. X.X.XXXX, bytom H.. K. A. č. XXXX/X, 2/ R. M., nar. X.X.XXXX, bytom O., B. č. XXX/X, zastúpený advokátom JUDr. Bohdanom Jakubisom, so sídlom S., Q. č. XX, o zaplatenie 18.537,71 Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/183/2014-296 zo dňa 19. októbra 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 5C/183/2014-296 zo dňa 19. októbra 2016 potvrdzuje.
Žalovaný v rade 2/ má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Žalovaná v rade 1/ nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu voči žalovaným v rade 1/ a 2/. Zároveň týmto rozsudkom rozhodol o práve žalovaných v rade 1/ a 2/ na náhradu účelne vynaložených trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca spolu so žalobou predložil súdu oznámenie jeho právneho predchodcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 20.2.2013, adresované žalovaným, ktorým právny predchodca žalobcu zároveň žalovaných vyzval na úhradu pohľadávky, ktorá ku dňu 19.2.2013, t.j. ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavovala celkom 19.057,45 Eur. Žalovaná v rade 1/ si výzvu banky neprevzala, žalovaný v rade 2/ si výzvu banky prevzal dňa 4.3.2013. Odo dňa nasledujúceho po prevzatí písomnej výzvy banky na úhradu peňažného záväzku voči banke, plynula 90 dňová lehota, po uplynutí ktorej bola banka oprávnená postúpiť svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. K postúpeniu pohľadávky voči žalovaným z titulu nesplateného úveru došlo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 28.3.2013, t.j. pred uplynutím 90 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy banky na úhradu peňažného záväzku. Dňa 4.5.2015 žalobca na preukázanie aktívnej legitímácie v konaní predložil súdu výzvu pôvodného veriteľa - Slovenskej sporiteľne, a.s. zo dňa 27.4.2011, adresovanú žalovaným, ktorou pôvodný veriteľ oznámil žalovaným, že so splácaním predmetnej pohľadávky sú ku dňu 31.3.2011 v omeškaní vo výške 860,83 Eur s príslušenstvom. Žalobca však súdu žiadnym spôsobom nepreukázal prevzatie výzvy žalovanými a následne ich omeškanie so splatením záväzku viac ako 90 dní. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 22.6.2016 právny zástupca žalobcu súdu oznámil, že výzvy zo dňa 27.4.2011 boli žalovaným zaslané formou obyčajnej poštovej zásielky, dôkazom o ich doručení preto žalobca nedisponuje. Dňa 22.6.2016 žalobca, na preukázanie aktívnej legitímácie v konaní, predložil súdu výzvu pôvodného veriteľa, Slovenskej sporiteľne, a.s.

zo dňa 18.10.2011, adresovanú žalovaným, ktorou pôvodný veriteľ upozornil žalovaných na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, v prípade nezaplatenia dlžnej sumy v určenej lehote. Pôvodný veriteľ zároveň žalovaným oznámil, že splácanie predmetnej pohľadávky je ku dňu 30.9.2011 v omeškaní vo výške 2.180,23 Eur s prísľušenstvom. Právny zástupca žalobcu zároveň súdu oznámil, že výzvy zo dňa 18.10.2011 boli žalovaným taktiež zaslané formou obyčajnej poštovej zásielky, dôkazom o ich doručení preto žalobca nedisponuje. Okresný súd poukázal na to, že výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), je adresovaný právny úkon, a preto je potrebné preukázať doručenie tejto výzvy druhej strane. Nedodržanie písomnej formy výzvy preukázateľne zaslanej druhej strane má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu. Neplatnosť tohto právneho úkonu má za následok neplatnosť ďalšieho nadväzujúceho úkonu, ktorým je v tomto prípade zmluva o postúpení pohľadávok.

3. K postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto sporu, malo dôjsť na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi pôvodným veriteľom a žalobcom dňa 28.3.2013. Pre platné postúpenie pohľadávky zo strany banky ako postupcu mali byť splnené okrem všeobecných podmienok podľa § 524 Občianskeho zákonníka aj podmienky uvedené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý je lex specialis vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Predmetom postúpenia pohľadávky z banky na „nebankovku“ môžu byť teda len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti a zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve klienta na úhradu peňažného záväzku s tým, že je v omeškaní nepretržite 90 dní. Z uvedeného vyplýva, že banka pred postúpením pohľadávky na žalobcu nespĺnila podmienku 90 dní trvajúceho omeškania s plnením dlhu.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalovaným 1/ a 2/ bude uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu v sume 18.537,71 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 15.994,38 Eur od 15.3.2013 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Právny názor súdu prvej inštancie považoval za nesprávny. Uviedol, že žalovaní v priebehu konania nepopreli doručenie výziev zo strany právneho predchodcu žalobcu, ani skutočnosť, že v rozhodnom období boli títo objektívne v omeškaní s platením ich záväzku. Tu odvolateľ poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 640/2014, ktorý zakotvil príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu. Vyjadril presvedčenie, že v konaní na súde prvej inštancie preukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu.

5. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na obsah rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 21.4.2016 sp. zn. 9Co/147/2016, ktorý k výkladu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách uviedol, že postúpeniu pohľadávky banky musí predchádzať výzva na plnenie a uplynutie doby 90 dní. Rovnaký právny názor bol prijatý aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/36/2016 zo dňa 16.2.2016 a 10Co/168/2016 zo dňa 27.10.2016, tiež v rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/947/2015, v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/460/2015 zo dňa 13.1.2016, uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013, v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 11.3.2015, sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24.2.2015, v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/203/2015 a v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/760/2015. Z uvedených záverov krajských súdov vyplýva, že v prípade, že žalobca doloží v tomto konaní samotnú výzvu, je súčasne s ňou povinný doložiť aj doklad preukazujúci zaslanie výzvy žalovanému. V opačnom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie predmetnej skutočnosti. Rovnako je potrebné, aby právny predchodca „zosplatnil“ úver pred postúpením, pretože je povinný dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ani jedna z uvedených podmienok splnená nebola.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 O.s.p.).

8. Na doplnenie považoval za nevyhnutné zdôrazniť, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

9. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta.

10. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

11. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne významná v priebehu trvania úverového vzťahu.

12. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co/119/2013, 19Co/194/2015, 4Co/145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013, viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, napr. sp. zn. 6Co/674/2015, 6Co/46/2016). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). V takomto prípade tu nie je daná aktívna legitímácia žalobcu vo vzťahu k pohľadávke, ktorá doposiaľ nebola splatná.

13. Krajský súd nepovažoval úvahy odvolateľa za opodstatnené. Civilno-právna úprava je, pokiaľ ide o naplnenie podmienok neplatnosti právneho úkonu, striktná - jej nerešpektovanie znamená následok vyjadrený v § 39 Občianskeho zákonníka. Dané ustanovenie zreteľne formuluje kategorický záver spočívajúci v neplatnosti právneho úkonu, ak tento odporuje zákonu. Ak bolo postúpenie pohľadávky právnym predchodcom žalobcu realizované bez preukázania splnenia podmienok podľa zákona o bankách, nemohol ani krajský súd prisvedčiť námietkam žalobcu, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému v rade 2/ ako úspešnej procesnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania pred súdom druhej inštancie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovanej v rade 1/ krajský súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že jej žiadne nevznikli.

15. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).